

DELTA I DEBATTEN

Vi tar gjerne imot dine innlegg til papiravisen. Husk at du også kan debattere i kommentarfeltene til artiklene på www.dagen.no

Debattredaksjonen prioriterer korte innlegg.

A-debatt: Maks lengde 4.000 tegn

C-debatt: Maks lengde 1500 tegn

Kronikk: Maks lengde 6.500 tegn.

Innlegg skal undertegnes med fullt navn. Redaksjonen skal alltid ha navn og adresse på forfatteren. Redaksjonen forbeholder seg retten til å kvalitetssikre og forkorte innlegg.

DEBATTANSVARLIG: redaktør **TARJEI GILJE**

Send dine innlegg til: debatt@dagen.no

DAGENS NETTKOMMENTAR

Difor er det beste at organisasjonane lausriv seg frå Dnk når Hegstad og kyrkja netopp har forlete sitt oppdrag, å forkynne Guds ord klart og reint.

Magnar Hellesøy

I FOKUS

Etter en begravelse

7. juli deltok jeg i Anfin Skaaheims begravelse. Det ble en sterk opplevelse. Jeg har knapt hørt sterkere salmesang enn da over 600 mennesker – en fullsatt Asker kirke – stemte i med «Deg være ære, Herre over dødens makt!». Både i kirken og på minnesamværet ble det tegnet et troverdig bilde av en person som var rikt utrustet og betydde mye for svært mange. Det gjorde inntrykk å høre hvordan den travle misjonslederen også hadde tid til å være en varm og nærværende ekte-mann og far, og ikke minst bestefar.

De fleste minneordene løftet likevel fram ulike sider av Anfin Skaaheims mangfoldige engasjement som teolog og kristen leder. Han var generalsekretær i tre misjonsorganisasjoner i sammenhengende 28 år, satt i et utall styre og råd og skrev en rekke bøker. Uten sammenligning var det forkynneren Anfin som fikk det sterkeste fokus. Det var på talerstolen han var på sitt beste. Engasjert og kunnskapsrik og samtidig enkelt og livsnært løftet han fram Bibelens budskap. Han ryddet i troens rom for folk, og gav ny frimodighet til liv og tjeneste – med Jesus som sentrum. En grunnleggende tillit til Guds ord bar det hele. For min egen del har jeg kjent Anfin Skaaheim fra unge år, og hørt ham forkynne mange ganger. Jeg har nok plukket med meg ett og annet som har hatt innflytelse på min egen tjeneste som forkynner. Og jeg har tatt til meg innsikter som gav næring til troen.

Under Anfins sykdom og bortgang har jeg særlig tenkt på en bibel-time han holdt en gang på 80-tallet om «Helliggjørelsen». Bibeltimen ble holdt på Indremisjonsselskapets årlige arbeidermøte, og ble tatt opp på kasset. I årene etterpå lyttet jeg til den av og til når jeg kjørte bil alene (det begynner å bli lenge siden kassettenes tid!), og må tilstå at jeg nok «lånte» noen poenger til egen forkynnelse over samme emne. «Helliggjørelse» er jo et klassisk uttrykk for troens liv, livet i Jesu etterfølgelse. Selv om uttrykket neppe er blant ti på topp i dagens kristelige terminologi, er saken like fullt viktig. Mye forkynnelse forsøker å tale utfordrende og aktuelt om hva det er å leve som en kristen.

I klassisk luthersk teologi har en vært nøye med å skille mellom rettferdiggjørelse og helliggjørelse. Rettferdiggjørelse er Jesu gjerning for oss, Han som sonet vår skyld og gjør oss rettferdige for Gud. Helliggjørelsen er Jesu gjerning i oss, han som – med søndagsskolens språk – bor i hjertet vårt og virker gjennom oss i våre liv. Å blande sammen rettferdiggjørelse og helliggjørelse var en alvorlig sak. Det tok bort frelsesvissheten og lot liv og gjerninger bli eget bidrag til frelsen, i stedet for en tjeneste for vår neste.

I nevnte bibeltimen rydder Anfin Skaaheim godt opp i disse tingene, og bruker Paulus' ord i Kolosserbrevets første kapittel til å beskrive kristenlivet som et liv hvor Den Hellige Ånd gir visdom og innsikt. Da får vi kunnskap om Guds vilje, og får styrke og kraft «av den kraft som han i sin herlighet eier» (Kol 1,9-11). Og når Anfin skal gi to eksempler på hva åndelig innsikt og Guds kraft leder til, følger han apostelen og løfter fram *utholdenhet* og *tålmodighet*. Ikke alltid blant de mest etterspurte av Åndens gaver, men – som Anfin sa det: kanskje det vi trenger mest! Som sagt, jeg bekjenner at jeg uspur har brukt noen momenter herfra i egen forkynnelse, og utelukker ikke at det kan skje igjen. Og jeg tror Anfin ville sagt: Helt i orden!

Svein Granerud,
leder Normisjon i Norge

KRONIKK

Det er synd at Dagens spalter gir unge lesere inntrykk at gudstro og moderne biologi ikke lar seg kombinere. Jeg tror at denne konstruerte konflikten bidrar til at biologistudentene og andre som skjønner at universet, verden, livet og menneskene er eldgamle, vender ryggen til slike miljøer, kanskje endog til hele gudstroen sin.

Gudstro og makroevolusjon

JARL GISKE
professor i biologi,
Universitetet i Bergen

Flere innlegg i Dagen har etterlyst en forklaring på makroevolusjon av meg. Jeg avslutter min deltakelse i Dagens spalter med denne korte og ytterst forenklete forklaringen. Jeg anser det som umulig å overbevise dem som føler at selve gudstroen står på spill.

Det hele begynte med at ledende norske teologer ville diskutere grensefeltet mellom naturvitenskap og teologi på NLA i mai. Jeg ble bedt om å presentere naturvitenskapen, mens teologene skulle drøfte teologien. Så vidt jeg oppfattet, hadde ingen av dem vansker med å kombinere sin gudstro med et vitenskapelig syn på verden.

Det er synd at Dagens spalter gir unge lesere inntrykk at gudstro og moderne biologi ikke lar seg kombinere. Jeg tror at denne konstruerte konflikten

bidrar til at biologistudentene og andre som skjønner at universet, verden, livet og menneskene er eldgamle, vender ryggen til slike miljøer, kanskje endog til hele gudstroen sin. Og det er beviselig unødvendig, ettersom alle disse velskolerte teologene klarer denne kombinasjonen.

Mikroevolusjon er definert som evolusjonære prosesser innen en art, mens makroevolusjonen beskriver prosesser mellom arter, herunder at nye arter oppstår. Det er ikke noen egne biologiske mekanismer i makroevolusjonen: den er langtidseffekten av mikroevolusjon. Her kunne jeg stoppet, ettersom de fleste kreasjonister sier at mikroevolusjon er OK.

Mekanismene i mikro- og makroevolusjon er mutasjoner (små eller store tilfeldige endringer i arvestoffet) og forskjeller individene imellom i produksjon av levedyktige etterkommer. Det siste kalles naturlig seleksjon. Lignelsen om såmannen illustrerer det tilfeldige elementet i naturlig seleksjon. I tillegg kommer at individene har litt ulike arvestoff, og disse kan påvirke individenes evne til å overleve til de skal reproducere og hvor mange og gode etterkommere de lager.

Mutasjoner er helt nødvendige. De er organismenes viktigste beskyttelse mot sykdommer, og er også helt nødvendige for at organismene skal kunne endre seg til å tåle endringer i miljøet. Organismer som legger så stor vekt på beskyttelse mot mutasjoner at alle skader repareres, er dermed dømt til å dø ut før eller siden. Mutasjonene er derfor ikke helt tilfeldige, men innsatsen cellen legger i å hindre mutasjoner varierer fra område til område av arvestoffet. Det finnes noen områder der mutasjoner skjer mye sjeldnere enn andre steder.

Underveis i evolusjonsprosessen har det dermed oppstått en differensiering mellom gener der mutasjoner helst ikke skal skje, og andre gener (de fleste) der mutasjoner tillates mye oftere. Biologene bruker områder der «den biologiske klokken» tikker fort til å studere slektskap mellom nærbeslektede arter (eller innen samme art), mens områder med sjeldne mutasjoner brukes til å studere hovedforgreiningene i livets tre.

Et gen er en liten bit av arvestoffet. Mennesket har mer enn 20.000 gener, der de fleste koder for å produsere et protein. Den